

„Edinost“
Izhaja enkrat na dan, razen nedelj in praznikov, ob 6. uri zvečer.
Naročilna znaša:
Za celo leto 24 kron
za pol leta 12 „
za četr leta 6 „
za en mesec 2 kroni
Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročilne se uprava ne ozira.
Po tobakarnah v Trstu se prodajajo posamezne številke po 6 stotink (3 nč.); izven Trsta pa po 8 stotink (4 nč.).

Telefon št. 970.

Edinost

Glasilo političnega društva „Edinost“ za Primorsko.

v edinosti je moč!

Oglasi
se računajo po vrstah v petitu. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Posiljena osmrtnice in javne zahvale domači oglasni listi se računajo po pogobu.
Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.
Naročnino, reklamacije in oglase sprejema uredništvo. Naročnino in oglasi je plačevati loco Trst.
Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik.

Lastnik konsorcij lista „Edinost“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinost“ v Trstu

Denuncijanti?

V ZAGREBU, dne 13. avgusta 1900.

Kadar mi Slovenci in Hrvatje beležimo irredentistiške pojave v našem Primorju ter jih žigosamo in obsojamo — ali smo tedaj denuncijanti?! Čudno res, da je tudi med nami ljudij, ki so pripravljene tako misliti in to se stališča nekega krivega liberalizma; in tako nehoté podpirajo one predhodke, katere iz protivniškega tabora tako radi širijo in raznašajo o nas. Priznati moramo — pa naj je ta resnica še tako trpka za nas — da smo v svoji prošlosti veliko več krvi prelili za druge, nego za nas same in da smo tako svoje interese identificirali z interesi drugih, da smo tem interesom meje nekako skalili in jih nekateri med nami tudi danes kalijo, če tudi z najboljšim namenom. Ta okolnost je do neke meje zakrivila one predhodke proti nam; in lahko je verjeti, ako pravijo, da smo mi pionirji drugih in da denunciramo. Italijani so znali z nekim mojsterstvom širiti, gojiti in utrjati te predhodke proti nam, pretvarjajoči dejstva in predstavljajoči nas take, kakoršnji hvala Bogu, v resnici nismo. Tudi danes še se pečajo s tem rokodelstvom. Dosti je, ako prečitamo roman romanopisca Antonio Fogazzaro-a: »Nel piccolo mondo antico«, da vidimo, s kako mržnjo so napojeni proti Hrvatov neki Italijani, pa bili to odlični pisatelji, pa naj se nazivajo tudi za dobre krščane. Temu gospodu ni ničesar tako sramotno, kakor je hrvatsko ime, ker on poleg Hrvatov ne pozna drugzega vojaka naše monarhije. Vsa njegova mržnja se izliva torej na Hrvatov.

Da pustimo na strani staro zgodovino, dvoje je, kar se nam posebno očita: naša vojna v Ogrski leta 1848. in naše vojne v Italiji. Prvo očitanje je povsem neutemeljeno. V naši zgodovini smo bili večkrat v obrambo svojih interesov zavezniki Ogerske proti Dunaju. Leta 1848. bili smo zavezniki Dunaju proti Ogrski. Kako smo umevali svoje interese, pravo ali krivo, to je drugo vprašanje. Leta 1848. se mi aismo združili z Dunajem, niti mu nismo prihiteli na pomoč, da bi udušili slobodo Ogerske. Gibanje Madjarov je imelo sicer res svojo legitimno stran, ali na drugi strani se mu zopet ne more odrekati puntarskega značaja; in to gibanje ni bilo naperjeno samo proti Dunaju, ampak — in to ne v drugi vrsti — tudi proti na-

rodnostim Ogerske in proti Hrvatski. Hrvatska je bila v političnem pogledu že podjarmljena, oropana vsake slobode. Hotelo se se je iti še dalje in oropati jo tudi nje narodnega značaja. Z jedno besedo: Hrvatska bi bila morala izginiti! Boreči se torej proti madjarskemu gibanju, smo vršili le svojo dolžnost toliko kakor vojaki, kolikor kakor patrijote. Branili smo in obranili prestol, ali smo obenem branili in obranili tudi narodno individualnost Hrvatske!

V presojanju dogodkov od leta 1848. se ne sme tega nikdar izpuščati iz spomina. Ko je po duvalizmu došla ustava, sti obe glavni stranki na Hrvatskem svoje delovanje nadovezali na ono od leta 1848; unijonistiška stranka, ali madjaronska, je bila v političnem obziru ono isto, kar je bila njena prednica, ali ne v narodnem. Narodnega značaja Hrvatske ni nikdo več spravljal v sumnjo; nikdo ni zahteval več kakih pravic za madjarski jezik; narodno vprašanje je bilo rešeno, in v kolikor se jezika tiče, so bile vse stranke složne v tem, da na teritoriju Hrvatske ni mesta drugemu jeziku nega hrvatskemu: bilo v učilnicah, bilo v uradih, bilo v javnem življenju sploh. To je bila pridobitev krvi, prelite leta 1848.

Kar se Italije tiče, tu smo mi Hrvatje vršili le svojo vojaško dolžnost. Irci so največji protivniki vojne, ki jo je Angleška započela proti Burou, vendar se irski vojaki najhrabreje bore v južni Afriki. Ali jim hoče kdo kaj očitati zaradi tega? Oni vrše svojo vojaško dolžnost. V Italiji je bilo tudi drugih vojakov poleg hrvatskih; ali hrvatski vojaki so bili najhrabreji in najvrednejši, pa se pod hrvatskim imenom umevajo vsi oni, ki so si borili v Italiji v imenu Avstrije. In povdarjamo: nič drugzega nego borili, kajti vse drugo, kar se jim podtika, je izmišljotina in obrekovanje. To pripoznava v svojih memoirih neki italijanski novinar sam, ki pripoveduje, kako je v početku svoje karijere imel jedino to nalogo, da si je vsaki dan izmišljal vsakovrstnih krutosti o Hrvatih, da je s tem hranil živo mržnjo proti Avstriji.

Uprava v Italiji je bila neznosna in kruta, ali ona ni bila v rokah Hrvatov. Hrvatje niso bili ni redarji ni orožniki, ni finančarji; oni niso bili ni politični ni carinarski uradniki, kajti le-ti so morali biti, zlasti ob meji, ponajveč policijski organi.

Uprava, ki je često vršila najgrše uloge, ki se je bavila s špijonstvom, ta je bila v rokah ali Nemcev, ali pa samih Italijanov. Perego in Mazzoldi nista bila Hrvatov. Sami Italijani so dajali Avstriji največji kontingent za proti italijansko upravo a Trident se je odlikoval. Mi torej nimamo vzroka, da bi se sramovali uloge, ki smo jo vršili v Italiji.

Ponavljamo: bili smo dobri in zvesti vojaki in nič drugzega. No ako je potrebno dovesti resnico do nje prave mere — ker nam le resnica pomaga — ne smemo pretiravati tudi v drugi smeri, ker to ne bi pomagalo naši reputaciji; ali zopet bi bil čas, da se spametujemo in ovestimo. Zato nam je bilo jako neljubo, ko smo morali čitati v neki sicer krasni črtici, priobčeni v »Viencu« od M. G. iz Vrbnika, kako so naši pri Magenti, Solferinu in Custozzi padali za vero in za dom. Čemu take misli še danes po tolikih grenkih izkustvih, ko se tudi mi borimo za slobodo in jedinstvo svoje domovine, ko bi se tudi mi hoteli otresti tujinstva?! Čemu še danes propagirati take misli? Ne, ponavljamo v tretjič: naši so vršili svojo dolžnost junaški, hrabro in zvesto. To je resnica in mi ne smemo sezati ni pod njo, ni nad njo.

Ko smo razjasnili to, odgovoriti čemo directe na vprašanje, s katerim smo začeli ta članek.

Slomšekova slavnost na Ponikvi.

(Dopis s Štajerskega.)
(Dalje.)

Navdušeni govor — dovršen v vsakem oziru — nadučitelja Strmška z Medvedjega sela je deloval na splošno navdušenje, kakor da bi ulival olje na ogenj. Govornik je plastično slikal Slomška kakor uzornega rodoljuba, plemenitega človekoljuba in največjega slovenskega pedagoga. Načrtal nam je za služge, ki si jih je pridobil Slomšek za vero in narod.

Med tisoči ljudstva, zbranega pred šolo, je v trenutkih, ko je imela pasti zavesa, vladala sveta tišina. In ko je zavesa padla, je iz tisočev grl zaorilo: »Živio«. In v isti hip se je med oblaki, ki so pokrivali obzorje, prikazalo malo modrega neba; prosto ljudstvo pa je govorilo: »Slomšek gleda z nebes na nas!«

dospejo na parnik. Male sestrice in brateci so kar zevali, vpili: vode, vode, vode in gledali širo morje.

Zvečer je malo odlegla vročina, a Gregorju žeja ni hotela odleči. Iztaknil je to in ono beznico, naročivši si hladilne pijače. Slednjič ni mogel več prešteti ne meric in ne že obiskanih beznic. Prav dobre volje je prilo-mastil med množico poleg »Esperanze« in si prav vspešno z obema komolecema pomagal naprej.

Krasen pomladni večer je dihal v široko luko Rio de Janeiro. Cel gozd jadernikov, brlizganje parnikov, oblaki rjavkastega dima, smrad po premogu, koku in katranu, vpitje v mnogoterih jezikih in neštevilne, premikajoče se luči so naznanjale Gregorju, da je na bregu morja, ki je hkratu cesta, po kateri se popelje v domovino, kjer bo njegove boleznine konec. Ali z zadovoljnim nasmehom si je moral priznati na tistem, da bo konec njegove boleznine najbrž še prej, če je ni že konec te usodne boleznine. Ob boljši hrani, premembni zraka in krepilni pijači se mu je zdelo, da se mu vrača redno moč življenja in istotako redno zginja z njega rumena barva. Morda res ni bila to rumena mrzlica, kakor ga je ščipnil oni dan Rado? Morda...

(Pride še.)

Spominska plošča je izklesana iz črnega marmorja in ima sledeči napis:

M C M
(tukaj je bela relief-podoba Slomška)

Nepozabnemu
ANTONU MARTINU SLOMŠEK-U
knezu in škofu lavantinskemu, pisatelju in
buditelju slovenskega naroda
ob stoletnici rojstva
postavili njegovi rojaki.
(r. 26/XI. 1800 † 24/IX. 1862)

Plošča je vzdana na desni strani vrat, če greš proti šoli.

Ta šola, prav lično, moderno poslopje, je res nekaka »Ruhmeshalle«, kakor jih imajo Nemci v »rajhu« za svoje slavne moše. Poleg Slomšekove spominske plošče je vzdana plošča slavnega zemljepisca Blaža Kocena, ki je bil tudi s Ponikve doma.

Kakor se nam je zdelo velepomembno, da je pred šolo učitelj slavil Slomška, tako nas je vzradostilo, da je takoj, čim je zavesa padla, navzočo učiteljsvo zapelo ganljivo pesem »Molitev za domovino«. Ker je znano o našem učiteljsvu, da jako vspešno goji godbo in petje, pač ni treba omenjati posebej, da je bilo petje divno. Na lepši način pač ni moglo učiteljsvo proslaviti velikega šolnika Slomška!

Petje je vodil učitelj Munda, ki je kljub svoji mladosti že jako popularen med nami kakor izbornen, nadarjen glasbenik. On je bil prvi vodja celjske narodne godbe; zdaj je pa dovršil dunajski konservatorij.

Po odkritju spominske plošče smo se podali zopet na slavnostni prostor pri Podgorščaku.

Na planem postavljene mize so nas kaj milo vabile, a pogled na deževne oblake nam je uničil veselje, da bi pod milim nebom banketirali. Trudili in borili smo se torej za prostore pod streho. To je bilo tudi krivo, da se je banketa udeležilo le kakih 600 oseb.

(Naj vpletem na tem mestu, da se je splošno vse čudilo ponikovskim gostilničarjem, ker 10.000 ljudi nasititi in napojiti v tako mali vaseci, je res že nekaj.)

Na banketu je svirala celjska narodna godba.

Prvi se je dvignil predsednik slavnostnega odbora c. in kr. vojaški kapelan Marzidovšek, katerega tudi v Trstu prav dobro poznate.

Ves ginjen je razlagal v začetku govora, da je leto 1900 pomembno za slovenski narod; saj slavimo letos stoletnico Prešerna in Slomška. Kakor je prvi nedosežen pesnik, tako nihče ne nadkriljuje Slomška kakor poljudnega pisatelja. V kratkih markantnih potezah, je govornik naslikal vse velikanske Slomškovske zasluge za vero in rod. Končno je napisal cesarju in papežu. Godba je zasvirala cesarsko pesem, vse je ustalo in pelo odkrite glave.

Smo pač mi Slovenci patrijotični, vdani svoji dinastiji; naša zvestoba je neomahljiva... in zato nas ljubi nasprotniki... Hočejo, pa se ne damo! Ker kljub vsem krivicam, ki se nam godijo, vendar-le ustajamo... in narod naš bo stal...

Potem je gospod Marzidovšek nadaljeval češki: češčina mu teče gladko, kakor da ga je dojila češka mati. Obrnjen do Čehov, je vskliknil: »Bodite uverjeni, da vemo ceniti vašo navzočnost!«

Že med govorom je vse stalo in živo pritrjevalo govornikovim besedam, a ko je zaključil napitnico: Bog živi Čebe! so zagromeli tisočeri »Na zdar«, godba je zasvirala »Hej Slovani« in vse je navdušeno pevalo žujo. Bil je lep trenotek, ki ostane nepozaben vsakomur!

(Pride še.)

P O D L I S T E K. 20

Zinka Braziljanka.

Povest. Spisal Ivo Trošt.

Potem je ponudila še očetu in hčerama. — Spravi dekle, pa dobro spravi, jej je naročal Rado zavijaje jej pogodbo v poseben papir. — To je imenitno, Boga mi, je pristavil lisjak.

Dobro, je potrdil zmagonosno, ko je Zinka spravila prepis, ter podala roko gospodu de Firba in krčmarju. Vsi so se držali resno, kakor se spodobi o — sleparstvu s človeško krvjo...

Poklicati je bilo treba mnogo Gregorjev, Gregcev, Grg in Grgov predno se je nekdanji črevljar iz Podnanaoščine zbudil in spravi podpisano pogodbo v žep, spravil pa tudi sebe iz gostilne na kolodvor. Vse svet se mu je zdel čuden, nov, ostuden, megljen, zopern, hnavski in goljufiv. Kakor sanje se mu je zdelo Radovo očitanje, da nima rumene mrzlice, in te nevshečne sanje hočejo biti tudi resnične. Zdehal je in zdihal, tiščal roko pred oči in pred usta.

Odhajajočo Zinko je pobožal po čelu in jo poljubil na obe lici, ona je pa njemu stisnila roko, objela sestre in brateca po vrsti in

vsem naročala, naj molijo za ljubo rajno mamo in — za-njo.

Tuji gospod in gospa sta se na tihem ločila od njih, Zinka pa je šla z Radom na novo službo jokaje in trepetaje.

Oče Gregor je stisnil levo roko tesneje na rebra, da-li ima še odšteti denar in se stisnil v železniškem vozu v skrajni kot.

Vest mu je očitala, da je napravil slabo kupčijo, pa močnejša je bila želja po domovini.

Tri dni pozneje se je zbiralo odhajajoče in radovedno občinstvo braziljanske prestolnice na morskem bregu, kjer se je parnik »Esperanza« odpravil v Evropo.

To je bil trušč in lomast. Vsakdo je hotel biti prvi, a njegova prtljaga se pred njim.

Gregor je poiskal hčer Ivanko ter jej izročil v varstvo male otročiče, sam je pa hitel, da opravi vse, kar je potrebno zastran vožnje. Prav neradi so pustili pridno dekle iz službe, a Ivanka je le šla rada v domovino. Gospodinja ji je dala še nekaj po vrstu in rade volje napisala izvrstno spričevalo o njeni uporabnosti in lepem vedenju.

Vročina je grozno pritiskala, ko se je kmalu popoldne bilo treba dvigniti z jednega konca mesta na drugi, da pravočasno

Politični pregled.

TRST, 16. avgusta 1900.

K položaju. V torek je bil ministerski predsednik pl. Körber v Išlo pred cesarjem, kateremu je predložil svoje načrte za saniranje parlamentarnih odnosov. Poročila iz Išla trde precej soglasno, da je cesar popolnoma odobril nasvete Körberjeve. Kar se tiče tega načrta, vedo poročila govoriti le o njega negativni strani. To je, poročila vedo, česa gospod Körber ne nameruje, o sredstvih pa, s katerimi hoče ozdraviti bolni parlament, ne vedo drugzega, nego da hoče zopet sklicati ta parlament.

Körber ne misli na to, da bi oktroiral kakov jezikovni zakon, ni da bi se oktroiral kak nov poslovni red za zbornico, niti na razpuščenje ne misli, istotako ne na nove upravne konference. To jedino je torej pozitivno, da bo parlament zopet sklican, a predno se to zgodi, da si hoče g. Körber dobiti zagotovilo, da bo zbornica tudi res delovala. S kakimi novimi sredstvi — kajti prejšnja je opustil — hoče dobiti to zagotovilo, o tem molče tudi oni, ki sicer čujejo travo rasti.

Körberjeva avdijena je trajala par ur in potem je konferiral z baronom Chlumetzky. Ta okolnost kliče slovenske politike na skrajno previdnost.

Drzna propaganda. V Celju je dne 11. t. m. govoril pastor Beckmann iz Torgau na Saškem o nemški narodnosti, o protestantizmu ter o razvoju protestantskega gibanja na severnem Češkem. Nekaj Rischlag je dal na to saškemu pastoru tolažljivo zagotovilo, da se protestantizem širi tudi med celjskimi Nemci (à la Jabornegg! Op. st.)

Vladi menda ne dela skrbi ta progaganda za protestaizem in nemški iredentizem, mi jo pa vprašamo, da-li bi bila istotako brezbrizna, in ali ne bi marveč funkcioniral s parno silo ves nje aparat okrajnih glavarjev, redarjev, orožnikov in — državnih pravdnikov, ako bi mi Slovenci začeli klicati iz Srbije in Rusije propovednikov in agitatorjev za širjenje pravoslavja in propagiranje — »panslavizma«? Ali je onim drugim res dovoljeno — vse, nam pa — nič?!

Iz Hrvatske. Nekaj posebnega, nepričakovanega, skoro bi rekli senzacionalnega poročajo v »Information« iz Zagreba. Nepremičen, zanesljiv in neizogiben steber vsaki vladi v Zagrebu so bili do sedaj srbski poslanci. Kakor sta v Avstriji neločljivo spojena ta nesrečni, Slovanom toli neprijazni zistem in pa slavna birokracija, tako, da si prvega brez druge niti ne moremo misliti, tako sta se nam zdela neločljiva srbski klub in vladni zistem v Hrvatski. Kakor vsakemu banu po volji Madjarov, tako so bili srbski poslanci tudi grofu Khuenu Hedervaryju najzanesljivejša garda, vsikdar pripravljena — glasovati za vsako vladno predlogo. To razmerje med srbskimi poslanci in vladnim zistemom se je zdelo petreficirano. Na vse bi bili ljudje mislili, ali na to niso menda računali niti v sanjah, da v bi tem razmerju mogla nastati kaka sprememba. In vendar! V gori nečeni list poročajo namreč iz Zagreba, da so Srbi in vlada prišli navskriž. Koga naj ne presenetiti ta vest?! Ali v sporočilu o tem nesoglasju še ni višek senzacije. Vsakdo bi namreč mislil, da hočejo Srbi odtegniti vladi svojo podporo, bodisi da jej tako izrazijo svoje nezadovoljstvo, bodisi da pritisnejo nanjo za doseg katerega namena. To je strankarska taktika, običajna v parlamentarnem življenju. Ali ne! V Zagrebu se drugače pletejo stvari. Ako je resnica, kar poročajo iz Zagreba v »Information«, potem je grof Khuen-Hedervary tisti, ki ne vidi ure, da potisne Srbe nekoliko bolj daleč od sebe. On peha srbske poslance od sebe. Ti pa — in to je, kar dela stvar čudno — nočejo umeti njegovih migljejev, prenašajo mirno sunke in ostajajo v »narodni stranki«. Posebno častna menda ni ta uloga, ki jo igrajo srbski poslanci.

Tudi o postanku nevolje Srbov in grofa Khuena-Hedervaryja poroča gori navedeni vir. Pod pritiskom svojih volilcev srbski poslanci niso mogli drugače, nego da so svojedobno stavili neke zahteve do vlade. Na te zahteve je v prejšnjem zasedanju sabora ban odgovoril tako, da so srbski poslanci menili čuti prav razložen — ne! Zopet iz strahu pred javnostjo so menili, da nekako treba reagirati na vladino odklonitev. In reagirali so z nemo opozicijo!! To je: povodno proračunske razprave se ni oglašil nikdo izmed njih, da bi branil vladno stališče. Sedaj sta sosebno dva vzroka, ki ozlovoljata Srbe.

Vlada ni hotela priznati srbske narodne zastave in je bila gluha za zahtevo srbskih poslancev, da bi katerega njih imenovala na mesto voditelja oddelka za notranje stvari na deželni vladi. Odklonitev glede zastave bi srbski poslanci — kakoršnji so že — se pogotatili brez posebne težave, ali odklonitev drugo navedene zahteve — ta jih peče in iz lahko umljivih razlogov. Položaj je sedaj res tako čuden, kakoršen je možen le ob takih mamelukih, kakoršnji tlačanijo v hrvatski »narodni stranki«. Srbi so hudi na Khuena, Khuen peha Srbe od sebe in Srbi izjavljajo junaški, da — ne zapuste Khuena za nobeno ceno. Izgovor pa, s katerim bi hoteli pokriti to svoje nemožko postopanje, ne vemo, ali je bolj najiven ali bolj predren. Pripovedujejo namreč, da s tem, ako ostanejo na strani Khuena, ga imajo najbolj v svojih pesteh! In vsa javnost trojedine kraljevine naj bi se ne spustila v homeričen smeh, ko čuje to neslani izgovor?! Kdo se ne spominja tistega hrabrega voja, ki je sporočil svojemu poveljniku, da je ujel sovražnika, ali ta sovražnik da ga noče izpustiti!

Grof Khuen Hedervary se lahko smeje v pest. Njega nebo kar obsiplje s srečo, kakor menda nobenega državnika pod solncem. On lahko svoje podpiratelje peha od sebe in briskira, ne da bi se mu trebalo bati, da zgubi njih podporo.

In vendar — v hipu, ko se srbski poslanci uprav mečejo za njim, se pa zbirajo oblaki nad njim od druge strani — iz reškega vprašanja. Madjari pritiskajo na Khuena, da bi se reško vprašanje hitro rešilo v njih zmislu. Isti »Information« pišejo iz Zagreba, da je vlada v Zagrebu tudi res uplivala na neko visoko osebo madjarskemu stališču v prilog. Ali hkratu so se na Dunaju predložili vsi dokumenti, iz katerih jasno izhaja pravica Hrvatov do Reke. Naravno je, da je dotični funkcionar zagrebške vlade zašel v jako krivo luč in pozicija grofa Khuena je postala jako mučna. Zaupnik dunajskega lista zatrja tudi, da Hrvatska ne bi mogla ob sedanjem gospodarskem in finančijelnem mrtviltu vztrajati niti dve leti več, ne da bi nastopil — bankerot.

Dogodki v Kitaju. Mednarodne čete stoje — ako smemo verjeti poročilom — neposredno pred Pekingom. Pomikanje od Tienčina se je pričelo dne 4. t. m. Mednarodne čete štejejo 15.000 mož. To število je neznanatno; vendar so bile mednarodne čete srečne v spopadih s Kitajci. Sedaj je le vprašanje, kakov utis napravi bližanje teh čet na Kitajcev Pekinga, oziroma, kako bo vplivalo na usodam obkoljenih tujcev, ako so le-ti — sploh še živi. Ali bo prihod mednarodnih čet pomenjal zanje res odrešenje, ali pa — grozno smrt!?! To je usodno vprašanje. Kajti dvojno je možno. Možno je, da prihod mednarodnih čet oplašiti Kitajce, da odnehajo od vsacega nasilstva, ali pa jih raztogoti tako, da se bodo maščevali nad onimi, ki so v njih rokah in da zaprično grozno klanje med tujei.

Bati se je tega poslednjega, kajti iz poročil je posneti, da grozoviti princ Tuan daje obglavljati vse one, ki obleganim tujcem preskrbljajo živeža, ali ki sploh izražajo simpatije za tujece.

Tržaške vesti.

Javen poziv e. kr. poštnemu ravnateljstvu v Trstu. Od raznih strani nam prihajajo pritožbe, da po vsem mestu — izvzemši par tobakaru — ni dobiti slovensko-nemških poštinskih tiskovin! Mi smo že nešteto-likokrat prosili slav. poštno ravnateljstvo, naj isto že vendar enkrat zaukaže, da se morajo povsodi prodajati, zraven drugih, tudi slovenske tiskovine, ali, žal — brez uspeha!

Res, radi bi poznali vzrok, zakaj slavno ravnateljstvo ne more vstreti tej opravičeni zahtevi naši. In če je ta res — neizvedljiva, pa naj se prirede trojezične tiskovine! Tako bo zadovoljeno vsem strankam. Zadnji čas je da dobimo tudi mi, kar imajo drugi: že zdavnaj!

Tako delajo! Pišejo nam: Narodnega trgovca V. hčerka je šla v prodajalnico papirja na oglu pri Chiozzi, nasproti prodajalnice Hilebrandta, da si kup knjigo ali album za razno evetje. Trgovec jej je ponudil neko knjigo z marjeticami, katero je gospodična V. vrnila z opazko, da ne kupi take knjige. Trgovec je rekel na to: »Aha, ti si ščava!« Deklica ga je zavrnila: Jaz sem Slovenka in ne ščava. Trgovec pa je ponavljal: »Si, si, ti, ti sou una ščava!«

Deklica je pognala od sebe ponujane jej knjige in — odšla.

To je edino prava lekojja, ki naj bi jo naši ljudje dajali vsikdar, kadar so žaljeni. Zato jo priporočamo vsem onim, ki so bili žaljeni po — presitih lahonih! Gospici V. pa čestitamo na nje narodni odločnosti. Le tako vsikdar! Drugi slučaj! Gospa V. je dlje časa kupovala na Corsu vse, kar je potrebovala za svojo hišo. (Zakaj ne pri narodnih? Op. uredništva). Nekega dne je plačala neko naročilo in je ob enem naročila nekaj novega. Ker je pa govorila slovenski, se je neki pomočnik, stoječ zanjo, prav širokoustno nasmeljal. Gospa, ki je opazila to, je, ne bodi lena, hitro pobrala, kakor se pravi po domače, šila in kopita. Odhajaje se je še obrnila do izzivalca in mu zakričala — šarlata na obraz. Zapustila je trgovino s trdnim sklepom, da nikdar več ne prestopi praga te trgovine. Mi seveda moramo v prvi vrsti priporočati naše narodne trgovine; to je povsem naravno. V slučajih pa, da res ni mogoče drugače in da morajo naši ljudje k drugorodecem, pa jim je v dolžnost, da govore le slovenski in naj ne trpe nobenega žaljenja naše narodnosti!

»Ne moremo«. Pišejo nam: Neki naš človek je bil šel v trgovino z jestvinami Dal Oste v ulici Poste Nuove, kjer je prosil, naj mu povedo, kake vrste sira imajo na prodaj. Mladenič tega trgovca, ki menda zna slovenski, je res hotel posredovati, ali gospodar ga je odrinil ter je vprašal dotičnika v nemškem jeziku, kaj da želi?! Naš človek je hotel kupiti sira in nič drugega, ker pa trgovec ni vedel, kaj je sir — je bilo babilonskemu barantanju konec s tem, da je naš človek odšel, rekiši: Ne moremo! Tako treba!

Velik požar. V torek večer je nastal ogenj v parnem mlinu in tovarni za testenine tvrdke Josip Milosovich v ulici dell' Istituto. Ob 10. uri zvečer so videli ljudje prvi dim v pritličju, kjer so se nahajali motorji. Takoj so poklicali gasilce, a ogenj je napredoval tako hitro, da je bila ob 11. uri že vsa notranjost, pet nadstropij, v enem plamenu. Proti polnoči je začel plamen prodirati že streho. Pihal je precej močen veter, ki je nosil utrinke vse do sv. Jakoba. Gasilec ni kazalo drugega, nego delati na to, da omejijo požar. Le nekaj vozov in konj so rešili, vse drugo, stroji, zaloga žita in gotove testenine, je zgorelo. Škoda znaša najmanj 150.000 kron. Tudi zidovje je uničeno; zadnji del glavnega zida se je sam porušil, drugo zidovje so začeli včeraj demolirati. Dva gasilca in sicer Mihael Tavčar in Josip Marasutti, sta o gasenju ponesrečila; poškodovana sta le lahko. Stotnija 97. pešpolka je skrbela za red.

Aretiranje. Pol. oflejal Titz je v torek aretiral 24-letnega Frana Rodanoviča, ker je imel pri sebi več obleke, o kateri ni mogel povedati, od kod jo ima. Rodanovič je bil že večkrat kaznovan zaradi tatvine in goljufije ter se nahaja pod policijskem nadzorstvom.

Z naših sodišč. V torek so na tuk. deželnem sodišču obsodili 30-letnega Pavla Damianija in 16-letnega Rudolfa Vasiliča iz Trsta, prvega v 8. mesecev poostrene težke ječe in v policijsko nadzorstvo, poslednjega v 3 mesece ječe, ker sta dne 26. julija ukradla nekemu možu, ki je spal na obali Pescatori, uro in veržice; 13-letni mehanik Roman S., ki je poveril svojemu gospodarju delov za bicikle v vrednosti 62 K, je dobil 3 tedne strogega zopora. Sodišče je upoštevalo razne olajševalne okolnosti.

Povožen. Sinoči je neki kolesar povozil in lahko poškodoval finančnega višjega stražnika Mateja Calligaris.

Ogenj. Včeraj popoldne je nastal ogenj v tuk. knjigarni Dase. A še, predno so prišli gasilci, so domačini pogasili ogenj.

Sprovodnik ponesrečil. 34-letni sprovodnik južne železnice, Valentin Slavec rodom z Vrhnike, bivajoči na Greti št. 35, je včeraj vozil z vlakom, ki odhaja ob 4. uri 35. min. v Kormin. Pred postajo Miramar je zdrsnil z nožnice (praga) nekega voza ter padel tako nesrečno, da so mu kolesa zdrobila peto. Razven tega je dobil več manjših poškodb. Ponesrečene so z dunajskim osebnim vlakom prepeljali v Trst, kjer so ga spravili v bolnišnico.

Svetilnica se je prevrnila v torek večer v nekem stanovanju ulice del Lloyd št. 2. ter je vsled tega nastal ogenj, katerega so pogasili domačini s pomočjo gasilcev. Škoda, ki je pokrita z zavarovanjem, znaša 200 K.

Neznau mrtvec. Pri nekem oddajalcu postelj v ulici Pozzo bianco št. 2. so našli v torek jutro 70-letnega moža ležati mrtvega

na tleh. Neznance je prišel prošli večer tje kaj stanovat. Mož je brzkone padel po noči s postelje ter se je tem udaril na robu stola v sence in vsled tega umrl. Truplo so spravili v mrtvašnico pri sv. Justu.

Dražbe premičnin. V četrtek, dne 16. avgusta ob 10. uri predpoludne se bodo vsled naredbe tuk. e. kr. okrajnega sodišča za civilne stvari vršile sledeče dražbe premičnin: v ulici S. Seegio 3, pohištvo; v ulici S. Sebastiano in v ulici S. Lucia 8, pohištvo; v ulici Farneto 33 in v ulici della Zonta 3, pohištvo, podobne, tehtnice in šivilni stroj; v ulici Belvedere 31 in na Greti 322, oprema za mesnico in tehtnica; v ulici S. Spiridione 3, tiskarski stroji, tiskarske črke in mnogotere stvari; v Škorklji 134 in 203, omara za kuhinjo; v ulici Scalinata 16 in v ulici del Vento 2, pohištvo.

Vremenski vestnik. Včeraj: toplomer ob 7. uri zjutraj 21.9., ob 2. uri popoldne 27.5 C°. — Tlakomer ob 7. uri zjutraj 764.9 — Danes plima ob 0:37 predp. in ob 0.43 pop.; oseka ob 5:54 predpoludne in ob 8.0 popoldne.

Zahvala. Podpisanim je v čast, da se v imenu »Slovenskega pevskega društva« najsrčneje zahvalita na dokazih pobratimstva povodom naše desetletnice. Sosebno se zahvaljujemo bratom telovadcem »Tržaškega Sokola«, »Del. podp. društvu«, podružnici družbe sv. Cirila in Metoda, slovenskemu novinstvu in vsem onim društvom, ki so bila zastopana na naši slavnosti. Zahvaljujemo tudi vse slavno občinstvo, ki nam je na toli ganljiv način skazalo svoje simpatije. Hvala, prisrčna hvala vsem!

Za »Slovensko pevsko društvo«: Josip pl. Masnee, Vekoslav Pavlovič, tajnik, podpredsednik.

Poučen shod o vinogradništvu. V nedeljo dne 19. avgusta t. l. priredi gosp. Anton Štrekelj, uradnik za vinarstvo na e. kr. namestništvu, in državni trtnici pri sv. Mariji Magdaleni spodnji kmetijski poučen shod v slovenskem jeziku. Govorilo se bo o najnovejših stvareh, ki so potrebne za naše vinogradnike; razkazovali se bodo razni poskusi, ki so se napravljali v državni trtnici. Pouk se začne ob deveti uri zjutraj. Gledé na veliko korist podobnih shodov, na katerih je smeti stavljati tudi različna vprašanja, vabljeni so vinogradniki iz tržaške okolice in sosednje Istre, da se v obili množini vdeležé tega shoda. Državna trtnica se nahaja ob glavni cesti, ki vodi v Žavljje. Če bo vreme slabo, vršil se bo shod nasledajo nedeljo.

Največa slavnost naša je vsakako obletnica blagoslovljenja zastave »Del. podp. društva«. Mi tržaški Slovani smo zadnji čas tako stiskani, da nam ni mogoče prirediti ni ene same večje slavnosti. Edina prilika, ki jo še imamo, je, da se pokažemo na dan obletnice blagoslovljenja zastave »Delalskega podpornega društva«. Ta prejemna slavnost se bo vršila prihodnjo nedeljo dne 19. t. m., zjutraj in popoldne.

Zjutranja slavnost je za naše življenje največega pomena, ker je to prilika, ko naša trobojnica veje po tržaških ulicah. Tudi v nedeljo pojde to društvo iz svojih prostorov ul. Molin piccolo št. 1, z zastavo in godbo na čelu, v cerkev sv. Antona novega in se bo vračalo istim potom nazaj v društvene prostore.

Kedor še ni videl te slavnosti, si ne more misliti kako imponanten je ta spreved.

Popoldne pa bo na vrtu sv. Cirila in Metoda pri sv. Jakobu prekrasna veselica — na kateri se snide na tisoče členov in prijateljev tega društva in narodnosti naše.

Vesti iz Kranjske.

* Primera primorskih cest s kranjskimi. Včerajšnji »Triester Tagblatt« je prinesel daljši dopis nekega člana »Avstr. Touring-Cluba«, sekcije »Trst«, v katerem isti primerja primorske ceste z cestami na Kranjskem. Dopisnik pravi, da je takoj na meji obeh dežel opaziti velikansk razloček: o tem ko so primorske ceste sila zapuščene in zanemarjene, so državne in deželne ceste na Kranjskem v tako izvrstnem stanju, da so podobne dirkališču. Dopisnik pripisuje tem cestam sploh prvo mesto v državi ter ne more prehvaliti, kako skrbno in vestno se jih neguje, o tem ko se za vzdrževanje reda na primorskih cestah nihče skoro ne zneni. — Nas veseli to nepristransko priznanje, ki priča, da dežela, v kateri bivajo izključno Slovenci — in katere avtonomna uprava je v rokah

Slovenec, nima tako barbarskega lica, kakor bi se to dalo misliti, če bi se verjelo Nemcem in Italijanom, kedar govore ali pišejo o Slovenih barbarih.

* 57-letnico svojega nepretrganega delovanja kot organist je praznoval včeraj g. nadučitelj Josip Levičnik v Železnikih. Pač lepa vrsta let!

* Velika tatvina. Vinotrzcu in županu g. Lenčetu na Laverci pri Ljubljani je nekdo ukradl 3000 gl. Tatu so zasledovali ljubljanski polic. stražniki na bicikljih in orožništvu. Tička so imeli že enkrat skoro v rokah, a se je znal izmuzniti.

* Imenovanje: Asistent na državni rokodelski šoli v Tečnu, Oton Grebene, je imenovan učiteljem na ljubljanski obrtni šoli.

Deželnemu poslancu na Kranjskem, g. Jos. Lenarčiču, ki je mej potjo na Angleško v Bruselju zbolel za mrzlico, se je stanje zboljšalo.

* Držni tatje so se pojavili v širši ljubljanski okolici. Pokradli so v raznih krajih in hišah več blaga; posestniku Šiškarju v Podsmreki pa so ukradli celo kravo.

Vesti iz ostale Primorske.

× Brzojavni promet. Povodom zaključenja deželnega zbora istrskega imata poštna in brzojavna urada v Kopru in Poreču zopet normalno službo.

× Iz Nabrežine nam pišejo: Po dolgem času bomo imeli tudi v naši Nabrežini zopet enkrat večo narodno slavnost. Naše vrlo pevsko društvo bo prihodnji mesec slavilo razvite družstvene zastave. Za to slavnost vlada že sedaj veliko zanimanje, vzlasti zato, ker se bo vršila tikom meje, na vročih tleh narodnih bojov. Sosebno hvalevredno je, da se vsi domačini tako živo zanimajo za to slavje; a neizrečeno razveseljivo za nas je, da da se nas ob tej priliki spominjajo tudi rojaki v oddaljenejših krajih. Tako se pojavlja dejanski slovenska vzajemnost. Tem bolj je pričakovati, da se naše slavnosti udeležijo vsa bližnja pevska in druga društva, da bo ista res veličastna. Pridite, prihitite, da si pod novo zastavo sežemo v roko in obnovimo pri-sego, da hočemo zložno delati za blagor in bodočnost našega naroda!

Nabrežinec.

× Kozle mesto konj! Pišejo nam: Ker je posl. Tomasi v zadnji seji deželnega zbora istrskega predlagal, naj bi se v Istri nameščali le orožniki iz Furlanije in Tirola, in sicer na konjih, si dovoljuje podpisani, kakor bivši orožnik v Istri, nastopni nasvet.

Predlog gosp. Tomasija je, da si že obnovljen, vendar še nekoliko prezgoden. Gospodje poslanci naj bi poprej malec poskrbeli za uravnavo cest in poti, da bodo le-te vsaj take, da bo konj sploh mogel hoditi po njih. Kako naj drugače bodoči orožniki na konjih patrolirajo?! Na potih, kakor so sedaj, niti orožnik-pešec ni varen, da si ne polomi kosti. Kamo-li da bi mogli konji hoditi po njih! Ali da bi bil gospod Tomasi predlagal vsaj mezge, mule! Potem bi morda šlo. Pa še neko drugo korist bi imeli signoria lahko od tega. Ko bi na pr. povodim kakih volitev katera teh plemenitih živalie slučajno krknila na sedanjih nerabnih potih, kako hitro bi imeli pri rokah dober — golaš za naše prodano meso, pardon: p. n. gospodo volilee!

Za slučaj pa, da signoria še ne misljo na urenjeje cest in poti in da ostane vse pri starem v tem pogledu, bi jaz predlagal bodočim orožnikom po ukusu gospoda Tomasija, naj si mesto konj preskrbe — kozlov, kakoršnjih imajo v Istri v obilici, kajti jedini ti bi bili primerni za sedanje stanje komunikacij! Pa še nekaj drugega bi bilo doseženo s tem: v orožniku na kozlu bi bili simbolizirani tudi idejali slavne signorie, saj ima le-ta tudi na svojih zastavi — kozla!

× Kje je Istra? Iz Istre nam pišejo: Dne 9. t. m. je bila tudi v Umagu peta črna maša. Ker je tam nekaj Čozotov, bi bilo misliti, da so le-ti naročili črno mašo. To pa ni bilo tako, kajti reprezentanti iz Materade — sama slovenska kri — so šli pol drugo uro daleč v Umag, da se vdeleže žalovanjca, pozvani od izvestnih organov in ne od Čozotov. Ergo! Ko vprašam prihodnjie onega F., kam da spada Istra, mi odgovori tem lože, da k Italiji, ker so toliko, na tak način in taki ljudje žalovali po italijanskemu kralju.

× Nesreča na lovu. Dne 13. t. m. so šli nekateri gospodje iz Kobarida proti Drežnici na lov na divje koze. Jednemu izmed njih — e. kr. kancelistu Šverkotu iz

Kobarida — se je mojpotoma sprožila puška in krogla-ga je tako nesrečno zadela v glavo, da je umrl pri tej priči.

× Podružnica družbe sv. Cirila in Metoda za Istro v Podgradu priredi v nedeljo dne 26. avgusta veselico v gostilniških prostorih gosp. Dragotina Vičiča. Vspored: 1. Krilan: »Stari hajduk«, krasnoslovi g.čna Ivanka Omaha. 2. V. G. Brož: »Složno pod hrv. zastavo«, koračnica, izvajajo tamburaši. 3. Šaljivi prizor: »Zdravnik in bolniki«. 4. * * »Narodno kolo«, izvajajo tamburaši. 5. Dr. Janez Bleiweis: »Bob iz Kranja«, veseloigra v enem činu. 6. M. pl. Farkaš: »Ljepa naša domovina«, izvajajo tamburaši. 7. Srečolovstvo. Ples. Ustopnina za osebo 60 vin.; sedež 60 vin. Začetek ob 8. uri zvečer. Ker je čisti dohodek določen družbi sv. Cirila in Metoda za Istro, se preplačila hvaležno sprejemajo.

Razne vesti.

Najslavnejši španski borilec z biki, Rafael Molina, imenovan »Lagartijo« t. j. martinček (gaščarica), je po teški bolezni umrl v svojem rojstnem mestu Cordoba. Za njim žalujejo ne le ožji rojaki, marveč ves španski narod ter se njegova smrt smatra za narodno nesrečo. Njegovega pogreba se je udeležila vsa Cordoba z vsem uradnistvom od župana pa do vojaškega guvernerja. Rafael Molina je dosegel dobo 56 let. Izhajal je iz rodbine, ki se je pečala z borenjem z biki. Že kot deček se je udeleževal na borilnih igrah, ki so toli priljubljene na Španskem in katere je rajni Molina še bolj omilil Špancem s svojim zares umetniškim in elegantnim nastopanjem kakor najboljši borilec. Nastopil je 1632 krat ter usmrtil 4687 bikov, a bil tudi sam mnogokrat poškodovan. Leta 1893 se je Molina odtegnil areni kot silno bogat mož. Bil je pa znan tudi kakor mož, čegar radodarnost ni poznala mej. V njegovi domovini so ga imenovali običajno »Previdnost Cordobe«. Leto za letom je podpiral neštete ubožne družine, plačal tu ubogemu stanovanje, poslal ubogo ženo v kopelj, dajal doto ubogim osirotelim dekletom ter odkupil toliko mladeničev od vojaščine, da se je neki višji častnik izrazil, da bi po njem odkupljeni mladeniči tvorili armado, s katero bi lahko zmagali ves svet.

Upravno sodišče. Cesar je imenoval tajnega svetovaleca, biv. ministra Oliviera markija Bacquehema predsednikom senata upravnega sodišča extra statum in dr. Frana viteza Pollacha, ki je dosedaj imel naslov in čin predsednika senata, dejanskim predsednikom.

Brzojavna poročila.

Predsednik francoske republike Loubet. PARIZ 15. (K. B.) »Figaro« javlja, da pojde predsednik Loubet v ponedeljek ali torek v Rambouillet, kjer ostane le malo časa, ker v Parizu pričakujejo septembra meseca jako važen obisk.

Vojna v južni Afriki.

LONDON 15. (K. B.) »Daily News« javlja včeraj iz Pretorije: Kolona podpolkovnika Hoareja, o kateri se je poročalo, da so jo Boerei pri Elandsriverju ujeli, je z zalogami vred na varnem. Imela je le nekoliko zgnub.

Ustaja na Kitajskem.

PETROGTAD 15. (K. B.) »Ruski invalid« javlja: V Port-Arturu ustanovijo nov topničarski depot, ter mu prideli uradnike Kvantungskega topničarskega ravnateljstva. Vsled dogodkov na skrajnem vzhodu vdobi glavni štab poseben oddelek stanovniščenikov.

BEROLIN 15. (K. B.) »Wolff« javlja iz Čifua: Ruski in angleški konzul javljata soglasno, da so osvoboditvene čete dne 9. t. m. brez nadaljnjih bitek, prispele v bližino Anpniga, ki je od Pekinga oddaljen 30 kilometrov.

PARIZ 15. (K. B.) V včerajšnji seji ministerskega sveta so, kakor javlja »Gaulois«, odobrili imenovanje grofa Walderseeja vrhovnim poveljnikom mednarodnih čet na Kitajskem.

LONDON 15. (K. B.) »Reuter« javlja včeraj iz Shanghaija: Angleške čete, ki so prispele semkaj iz Honkonga, se niso mogle izkreati, ker se je temu protivil podkralj. To postopanje podkralja pripisujejo uplivi francoskega in ruskega konzula, Angleži so ogorčeni. Amir Seymour čaka na instrukcije od svoje vlade.

DUNAJ 15. (K. B.) Glasom brzojavne vesti je ces. ladija »Maria Terezija« prispela v Čifu, kjer ostane dva dni. Na krovu vse zdravo. Z iste ladije javljajo, da je na železniški progi v Tonghu zopet vse mirno. Oddelek vojakov te ladije je prispel dne 10. t. m. v Tientsin. Zvezne čete napredujejo ter zasledujejo ubežnega sovražnika; čete so upale na podporo od princa Kenga, ki je inozemcem prijazen. (Beseda Keng je morda popačena. Opomba drž. voj. min. mornarskega oddelka.) Mednarodni oddelki sledijo. Glasom brzojavke s ces. ladije »Zenta« je francoski contradmiraal sporočil, da je bila rešilna kolona dne 10. t. m. 27 milj oddaljena od Pekinga.

PARIZ 15. (K. B.) Minister za vnanje stvari Delcassé je dobil brzojavko francoskega poslanika v Peking, Pickona, z dne 9. t. m., ki se glasi: Tsung-li-Yamen nas je obvestil, da se je Li-Hung-Čangu ukazalo, da brzojavnim potom zaprične pogajanja z velevlastmi. Kaj se godi izven še neporušenih poslaniških poslopij, nam je docela neznano; ne vemo, kako je mogoče, da bi se pogajali, dokler ne pridejo poslaniki do svojih pravic ter kitajske čete ne zapuste ozemlja poslanstev. Ako pogajanja prepredijo napredovanje osvoboditnih čet proti Peking, moramo pasti v roke Kitajcev. Na ozemlju francoskega poslanstva so še vedno kitajske čete, in še niso popolnoma upustile streljanja, vse poslopje je zgorelo in njim vse premičnine. Hranimo se kakor v obsednem stanju; konjskega mesa, riža in kruha imamo še za 15 dni.

Brodrick o položaju na Kitajskem.

LONDON 16. (K. B.) Parlamentarni tajnik Brodrick je imel včeraj v Witleyu govor, v katerem je razlagal delovanje angleškega kabineta ter namignil, da se bližajo volitve. Glede dogodkov na Kitajskem je izjavil, da je angleška vlada v kljub vsemu, kar se govori, odločena, da varuje povsodi na svetu angleške koristi. Anglija ima velik interes v ozemlju reke Yangtse ter bode, če treba, v Shanghaiu izkreala vojake, ki bodo varovali Angleže proti anarhiji in nezakonitosti. Govornik meni, da je sedaj položaj na Kitajskem ugodnejši, nego pred nekoliko dnevi. Čete da stojijo v bližini Pekinga; kitajska vlada in kitajske oblasti vedo dobro, da bodo velevlastem osebno odgovarjale za vsako krivico, ki bi se zgodila poslanikom. Nadalje je izjavil govornik, da so pač povsodi sprejeli z zadovoljstvom imenovanje odličnega nemškega častnika vrhovnim poveljnikom čet v Čiliju; to imenovanje da so že odobrile vse udeležene vlasti. Anglija se je že mnogokrat prepričala, da ima iste koristi, kakor Nemčija. Govornik se nadeja, da bodo vojaki zveznih držav šli kakor dobri tovariši zmagi nasproti ter da skupno postopanje utrdi vezi med velikim nemškim narodom in med Anglijo. Govornik je končno izrazil svoje veselje, da sta angleški admiral in angleški generalni konzul v ozemlju Yangtse dosegla podporo tamošnjega podkralja.

Trgovina in promet.

Povišanje carine na Ruskem.

Iz Podvolociske so javili pred nekoliko dnevi, da je Rusija za 10—50% zvišala uvozne carinske stavke na mnogo inozemskih predmetov. Rusija je sklenila trgovinske pogodbe le z Avstro-Ogrsko, Francijo in Nemčijo, a v teh pogodbah je mnogo predmetov izvezetih iz pogodbenih tarif; pri takih predmetih torej lahko viša uvožno carino, kakor jej je drago, in to se je zdaj zgodilo.

Izvozne premije za sladkor.

Iz Pariza javljajo dne 15. t. m.: Izvozne premije za sladkor so od dne 1. septembra t. l. določene po kakovosti blaga od 2.86 do 2.22 frankov.

Tržne cene.

Cene se razumejo na debelo s carino vred. Kolonijalno blago:

	za 50 kg. v kronah.
Kava: Santos I.	107.—
" II.	98.—
Rio I.	104.—
" II.	99.—
Santos in Rio lavé I.	120.—
" II.	—
Laguaira lavé I.	138.—
Laguaira lavé II.	111.—
Maracaibo	114.—
Guatemala	166.—
S. Salvador	121.—
Costaricca	141.—
Portorico	155.—
S. Domingo	115.—
Jamaica	—
Malabar Plant.	159.—

Java W. J. B.	186.—
Moka	155.—
Popper: Singapore	99.—
Penang	94.—
Tellichery	97.—
beli	111.—
Piment:	63.—
Sladka skorja: (cimet)	88.—
" electa	93.—
Riž: italijanski	18.— 23.50
Indijski	10.25 15.50
Japonski	15.— 17.—

Južno sadje:

Rožiči: (novi)	9.— 10.—
Datelj:	— 35.—
Smokve: (Calamata) v venih	16.50 17.50
proste	10.— 10.50
puljsko (Puglia)	—
smirnsko (v škatljicah)	26.50 31.50
Mandeljni: sladki I. Bari	125.— 129.—
Lešniki: siciljski	—
istrski	54.— 56.—
levantinski olupljeni	76.—
Suho grozdje (cibibe): Elemé	27.— 55.—
Sultanine	47.— 63.—
iz Perzije	—
črne Cismé	—
Morea	—
Lipari	—
Pomeranče (zaboj)	—
Puglia (zaboj)	—
Limone	8.— 22.—
Olje oljkino italijansko I. Bari	81.— 88.—
albansko	—
dalmatinsko	41.— 45.—
bombažovo ameriškansko	35.50 38.—
bombažovo angleško	—
sesamovo	53.—

Trgovinske vesti.

Budimpešta 16. Pšenica za april K. — do — Pšenica za november K. 7.82 do 7.83 Rž za oktober K. 7.18 do 7.20 Rž za april K. 7.48 do 7.89 Oves za maj K. — do — Oves za oktober K. 5.43. do 5.45 Koruza za avgust 6.38 do 6.39. Koruza za sept. 6.28 do 6.29. Koruza maj 1901 K. 4.99 do 5.—

Pšenica: ponudbe nbilne povpraševanje slabo mlačno. Prodaja 18.000 m. st. 5 do 7 1/2 ceneje. Vreme: dež.

Hamburg 16. Trg za kavo. Santos good average za sept. 41.50, za december 42.25 za mare 42.75 za maj 43.25 Denar.

Havre 16. Kava Santos good average za juli 50 kg. frankov 51.25, za november 50 kg. frankov 52.—

Dunajska borza dne 16. avgusta.

	pred. dan	danes
Državni dolg v papirju	97.70	97.75
" " v srebru	97.25	97.25
Avstrijska renta v zlatu	116.15	116.20
" " kronah 4%	97.40	97.40
Kreditne akcije	632.50	632.25
London 10 Lsr.	242.60	242.50
20 mark	23.65	23.63
Napoleoni	19.32	19.32
100 italijanskih lir	90.30	90.40
Cikini	11.41	11.41

OBUVALA!
PEPI KRAŠEVEC
pri cerkvi Sv. Petra (Piazza Rosario pod ljudsko solo)
priporoča svojo
bogato zalogo raznovrstnega obuvala za gospode, gospe in otroke
Poštne naročbe se izvrše v tistem dnevu. Odposiljatev je poštne prosta.
Prezema vsako delo na debelo in drobno ter izvršuje iste z največjo natančnostjo in točnostjo po konkurenčnih cenah.
Za mnogobrojne naročbe se priporoča
Josip Stantič
čevlj. mojster

Zaloga in tovarna
pohištva vsake vrste
od
Alessandro Levi Minzi v Trstu.
Piazza Rosario 2. (šolsko poslopje).
Bogat izbor v tapetarijah, zrealih in slikah. Ilustriran cenik gratis in franco vsakemu na zahtevo.
Cene brez konkurence.
Predmeti stavijo se na brod ali železnico brez da bi se za to kaj zaračunao.

Proti kašlju,
grlobolu, hripavosti, upadanju glasu, kataru itd.
zahtevajte vedno
Prendinijeve pastilje
Čudovit učinek pri pevcih, govornikih, prepovednikih, učiteljih itd.
Dobivajo se v škatljicah v Prendinijevi lekarni v Trstu in v vseh tukajšnjih boljših lekarnah kakor tudi po celi Evropi.

FILIJALKA

c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda
za trgovino in obrt v Trstu.

Novci za vplačila.

V vrednostnih papirjih na	V napoleonih na
4-dnevni izkaz 2 1/2 %	30-dnevni odkaz 2 1/2 %
30- " " 3 1/4 %	3-mesečni " 2 1/2 %
	6- " " 2 1/2 %

na pisma, katera se morajo izplačati v sedanjih bankovcih avstrijske veljave, stenoje nove obrestne takse v krepot z dnem 24. junija, 28. junija in odnošno 20. avgusta t. l. po dotičnih obliavah.

Okrožni oddel.

v vredn. papirjih 2% na vsako svoto. V napoleonih brez obresti.

Nakaznice

na Dunaj, Prago, Pešto, Brno, Lvov, Tropolje, Reko kako v Zagreb, Arad, Bielitz, Gablonz, Gradec, Sibinj, Inomostu, Czevec, Ljubljano, Linc, Olomeu, Reichenberg, Saaz in Solnograd, brez stroškov.

Kupnja in prodaja

bitku 1% provizije.

Inkaso vseh vrst pod najumestnejšimi pogoji.

Predujmi.

Jamčevne listine po dogovoru. Kredit na dokumente v Londonu, Parizu, Berlinu ali v drugih mestih — provizija po jako umestnih pogojih.

Kreditna pisma na katerokoli mesto.

Vložki v pohranu.

Naša blagajna izplačuje nakaznice narodne banke italijanske v italijanskih frankih, ali pa po dnevnem kursu.

Sprejemajo se v pohranu vrednostni papirji, zlati ali srebrni denar, — inozemski bankovci itd. po pogodbi.

Kvizdova krepčalna tekočina za konje

8 zlatih, 19 srebrnih kolanj, 30
častnih in zahvalnih diplom.

Cena 1 steklenot kron 2.80.

C. kr. priv. pralna voda za konje.

Rabi se že skoro 40 let v dvornih konjišnicah v večjih vojaških in civilnih hlevih za krepčanje pred velikimi in po istih, kadar si konj nogo izpalme, o otrpjenosti kit itd. Ista ustosoplja konje v izredne napore pri dirkah. — Pristna je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah Avstro-Ogerske. Glavno zalogo ima

Fran Ivan Kwizda,

c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj.

Okrožno lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

Assicurazioni generali
V TRSTU.

(Društvo ustanovljeno leta 1831.)

To društvo je raztegnolo svoje delovanje na vse veje zavarovanja, posebno pa: na zavarovanje proti požaru, zavarovanje po morju in po kopnem odposlanega blaga in zavarovanje na življenje.

Društvena glavnica in rezerva dne 31. decembra 1893.	gld. 58,071.673-84
Premije za poterjati v naslednjih letih	30,541.700-64
Glavnica za zavarovanje življenja do 31. decembra 1894.	169,929.625-03
Plačana povračila:	
a) v letu 1894.	9,737.614-48
b) od začetka društva do 31. decembra 1894.	292,401.706-51

Letni računi, izhaz dosedaj plačanih odškodovanj tarife in pogoje za zavarovanja in sploh vsa natanjna pojasnila se dobe v Trstu v uradu društva: Via della Stazione št. 888/1 v lastnej hiši.

Fran Wilhelm^{ov}
odvajajoči čaj
od
Frana Wilhelm
lekarnarja v Neunkirchen
(Spodnja Avstrija).
Se dobiva v vseh lekarnah v zavitku po 1 gld. av. velj.

**Čestitam in se radujem z Vami
na tako dobrem izdelku**

piše odlični trgovec, gospod I. Prelog iz Trsta, prvi krajski tovarni testenin: Žuideršič in Valenčič v Il. Bistrici. Original tega lista z dne 21. januarja t. l. vsakemu na ogled.

Kwizd^{ov} Korneuburski prašek za krmljenje živine

Veterinarno - dljetično sredstvo za konje, govedo in ovce. Rabljen skoro 50 let že v mnogih hlevih, kedar živina ne more rada jesti, kedar slabo prebavlja v zloščisanje in pomnožitev redilnosti mleka pri kravah.
Cena 1/2 skatljica kron 1.40. 1/2 skatljice 70 stot. Pristen je le se zraven stoječo varnostno znamko ter je na prodaj v vseh lekarnah in drogerijah. Glavna zaloga

Fran Ivan Kwizda,
c. kr. avstr. ogerski, kralj. rumunski in knežje bolgarski dvorni zalagatelj.
Okrožno lekarnar, Korneuburg pri Dunaju.

„SLAVIJA“
vzajemno zavarovalna banka v Pragi
sklepa

zavarovanja na smrt in na doživetje, doto otrokom, pokojnine in različna zavarovanja.

25-letni mož zagotovi proti četrtletni zavarovalnini K. 6.42 zaostalim svojim K. 1000.—, plačilno takoj po njegovi smrti ali pri doživetju 60. leta. Po petletnem plačevanju zmanjšuje se zavarovalnina za dividendo.

Najugodnejši pogoji. Ves dobiček pripada članom.

V poslednjih letih izplačano je bilo 10 odstotkov zavarovalnine.

Izplačana dividenda	K 716.541.28
Reserve in fondi	K 20.579.494.88
Dosedanja izplačila	K 62.922.942.86

Pojasnila in tarife radovoljno pošilja
generalno ravnateljstvo banke „Slavije“ v Pragi
na Havličkovem trgu,
kakor tudi nje **generalni zastop v Ljubljani.**

HERA PROMETHEUS
DELNIŠKO DRUŠTVO ZA APNENI OGLJIK IN ACETILENSKI PLIN NA DUNAJU

Izvršuje napeljave za razsvetljavo s plinom in acetilenskim plinom za zasebnike in mesta v kakoršnih si bodi številnih plamenov.

Točno delo z jamčenjem za nepomankljiv učinek.

ŠEST ZLATIH KOLAJN

Zlata kolajna Berlin 1898	Zlata kolajna Budapest 1899
99	Schiedam Haag
Vratislava	Monakovo

Izvršenih 2000 napeljav za zasebnike v vseh delih sveta.
Centralne napeljave v delovanju s približno 15000 plamenov.

Čistilni in sušilni zistem glasom privilegija nemškega cesarstva št. 98.762 in 108.244, ki zadošča najstrožjim zahtevam, se je dejanski uporabil z najodličnejšimi uspehi.

Apneni ogljik najpre vrste, ki daje največ plina, se prodaja po ugodnih cenah.

Glavni zastopnik
za Istro, Goriško, Trentinsko, Dalmacijo, Kranjsko, Italijansko, ter angleško Indijo
EDVARD TURECK V TRSTU.

Kaj je ABLUVIA?
Čitajte jutrajšnjo „Edinost“.

Dr. JOSIP MARTINIS
doktor vsega zdravlilstva in specialist za očesne bolezni
ulica Valdirivo šte. 3, I. nadst.
Sprejema na domu vsaki dan od 8 do 8 1/2 zjutraj in od 1 do 2 popoldne in eventuelno od 4—5 popoldne.

Dr. Gustav Gregorin,
odvetnik,
via Molino piccolo 3. II.
sprejme v svojo pisarno pisarniškega vežbenika.

Ugodna prilika.
Radi preselitve se prodaja v Komnu za neverjetno nizko ceno dve tikajoči se hiši (jedna dvonadstropna, druga jednonadstropna), bogato meblirani, z lepim dvoriščem, z dvema podzemeljskimi kletmi, hlevom, žganjarnico, vodnjakom, z razno kletarsko in gospodarsko opravo in lepo vredenim vrtom. Poleg tega še 10.437 m² velik, vzorno vreden vinograd, cepljen na ameriški podlagi v rofošk v 2. 3. in 4. letu starosti. Hiši ste kaj pripravni za obrt posebno pa za letovišnike ter bi z ozirom na neverjetno skromno ceno do našali velik letni dobiček.
Iz prijaznosti posreduje Josip Štrekelj v Komnu.

BALONČKI S SVETILNICAMI
v narodnih in cesarskih barvah in bengalične luči, prodaja po najnižjih cenah trgovina s papirjem
LEONARD HORBER
TRST — ulica delle Torri — TRST.

Novoporočenci pozor! Velika zaloga vsakovrstnega pohištva, mebljev, okvirjev, ogledali stolic za jedilne sobe, blazin z različnimi tapetarijam, in pohištvo za elegantne sobe. Sprejemanje vsakovrstnih naročil v svo to stroko spadajočih del Anton Breščak, Gorica, Gosposke ulice št. 14. Prodaja proti primerni varščini tudi na obroke.

Nikaka skrivnost ni več,
da si napravi vsakdo doma sam brez vsake priprave in težave najfineje likerje po francoskem zistemu s pomočjo ekstraktov, ki stanejo za po 5 litrov likerjev: Tropinovec, Absint, Vermut, Ruski pelinovec, Češki liker, Kimel po 80 kr.; Slivovec, Rum, Češnjavec, Alaš, Alpski liker po 85 kr. in Konjak, Benediktinec, Chartreuse, Pilzenski liker po 95 kr. Razpošiljam proti predplačilu v znamkah ali pošto nakaznico; po poštnem povzetju 10 kr. več. Vsaki pošiljati pridenem navodilo kako se napravi liker. Preprodajalec, če naročijo več blaga, se cene mnogo znižajo.
Anton Rukavina
TRST — Via Belvedere št. 23. — TRST

Vzajemna zavarovalnica
proti požarnim škodam in poškodbi cerkvenih zvonov
v Ljubljani
je pričela svoje delovanje.

Pisarna zavarovalnice
se nahaja
na Dunajski cesti
v Medjatovi hiši v pritličji.